

**Protokół z posiedzenia
Rady Narodowego Centrum Nauki
14 grudnia 2016 r.**

Miejsce posiedzenia:

Narodowe Centrum Nauki w Krakowie.

Uczestnicy posiedzenia plenarnego:

Członkowie Rady Narodowego Centrum Nauki:

- 1) prof. dr hab. Jerzy Chudek;
- 2) prof. dr hab. Janusz Janeczek;
- 3) prof. dr hab. Artur Jarmołowski;
- 4) prof. dr hab. Krzysztof Józwiak;
- 5) prof. dr hab. Sergiusz Józwiak;
- 6) prof. dr hab. Leszek Kaczmarek;
- 7) prof. dr hab. Ireneusz Kamiński;
- 8) prof. dr hab. Michał Karoński;
- 9) prof. dr hab. Ryszard Kierzek;
- 10) prof. dr hab. Małgorzata Kossowska;
- 11) prof. dr hab. Jan Kotwica;
- 12) prof. dr hab. Henryk Kozłowski;
- 13) prof. dr hab. Ewa Łokas;
- 14) prof. dr hab. Teresa Malecka;
- 15) prof. dr hab. Michał Malinowski;
- 16) prof. dr hab. Krzysztof Nowak;
- 17) prof. dr hab. Andrzej Sobolewski;
- 18) ks. prof. dr hab. Andrzej Szostek;
- 19) prof. dr hab. Jan Jacek Sztaudynger;
- 20) prof. dr hab. Jacek Tejchman-Konarzewski;
- 21) prof. dr hab. Wojciech Tygielski;
- 22) prof. dr hab. Maciej Wołowicz;
- 23) prof. dr hab. Marek Żukowski.

Zaproszeni goście:

- 24) prof. dr hab. Krystyna Bartol;
- 25) prof. dr hab. Grzegorz Karch;
- 26) prof. dr hab. Wojciech Kucewicz;
- 27) prof. dr hab. Stanisław Lasocki;
- 28) prof. dr hab. Ewa Majchrzak;
- 29) prof. dr hab. Marta Miączyńska;
- 30) prof. dr hab. Ewa Mijowska;
- 31) dr hab. Oktawian Nawrot;
- 32) prof. dr hab. Anetta Undas.

Kierownictwo NCN:

- 33) prof. dr hab. Zbigniew Błocki, Dyrektor;
- 34) dr Tomasz Bzukała, Zastępca Dyrektora.

Koordynatorzy Dyscyplin NCN:

- 35) dr hab. Wojciech Sowa;
- 36) dr Antonina Chmura-Skirlińska;
- 37) dr Magdalena Kowalczyk;
- 38) dr Marzena Oliwkiewicz-Mikłasińska;
- 39) dr Jerzy Frączek;
- 40) dr Marcin Liana;
- 41) dr Marta Buchalska;

- 42) dr Jakub Gadek;
- 43) dr Anna Marszałek;
- 44) dr Małgorzata Jacobs-Kozyra;
- 45) dr Szymon Walczak;
- 46) dr Weronika Bieniasz;
- 47) dr Kinga Sekerdej;
- 48) dr Magdalena Łopuszańska-Rusek.

Pracownicy NCN:

- 49) dr Ewa Golonka, Kierownik Działu Badań Naukowych i Rozwoju Naukowców;
- 50) dr Agnieszka Dobrowolska, Kierownik Działu Rozliczania Projektów Badawczych, Staży i Stypendiów;
- 51) Justyna Woźniakowska, Kierownik Działu Współpracy Międzynarodowej;
- 52) Maciej Wais, Główny Księgowy;
- 53) Andrzej Czarnota, Główny informatyk;
- 54) dr Laura Bandura-Morgan, Kierownik Działu Audytu;
- 55) dr Anna Plater-Zyberk, Zastępca Kierownika Działu Współpracy Międzynarodowej;
- 56) mec. Jakub Michaluk, Koordynator Zespołu Radców Prawnych;
- 57) mec. Elżbieta Miśkowicz, Radca Prawny;
- 58) Iwona Dąbrowska, Kierownik Działu Spraw Organizacyjnych;
- 59) Katarzyna Likos, Kierownik Działu Obsługi Wniosków;
- 60) Katarzyna Stec, Starszy specjalista ds. analiz i ewaluacji;
- 61) Katarzyn Kocot, Starszy Księgowy;
- 62) Anna Bobela, Specjalista ds. informacji i promocji.

Lista obecności w załączeniu.

Przebieg posiedzenia:

1. Wystąpienie prof. dr hab. Michała Karońskiego Przewodniczącego Rady NCN.
2. Dyskusja na temat projektu zmian w systemie nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce.
3. Dyskusja na temat działalności Narodowego Centrum Nauki.
4. Sprawy wniesione i wolne wnioski.

Ad. 1. Wystąpienie prof. dr hab. Michała Karońskiego Przewodniczącego Rady NCN.

Prof. dr hab. Michał Karoński Przewodniczący Rady NCN przywitał uczestników posiedzenia, w szczególności zaproszonych gości – członków Rady NCN nowej kadencji, która rozpocznie swoją działalność 15 grudnia 2016 r. Następnie zaproponowano porządek obrad, który został jednomyślnie przyjęty przez członków Rady.

Ad. 2. Dyskusja na temat projektu zmian w systemie nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce.

Prof. dr hab. Michał Karoński Przewodniczący Rady NCN poinformował zebranych o przesłanej przez prof. Marka Kwieka, Dyrektora Centrum Studiów nad Polityką Publiczną Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, prośbie o sformułowanie uwag do *Projektu Założeń do Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym*. Wyjaśniono, że wspomniany projekt został przygotowany w ramach programu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego – *Ustawa 2.0 Konkurs na założenia do Ustawy o Szkolnictwie Wyższym*. Następnie zaproszono członków Rady NCN oraz zaproszonych gości do dyskusji nad przedstawioną propozycją.

W dyskusji nad powyższym punktem **członkowie Rady NCN** zgodzili się z inicjatywą Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, dotyczącą wprowadzenia nowelizacji do ustawy o szkolnictwie wyższym w Polsce. Podkreślono, że system szkolnictwa wyższego, a w szczególności jego zarządzanie, finansowanie oraz model kariery naukowej, ma decydujący wpływ na stan polskiej nauki. Wyrażono zaniepokojenie, że pomimo postępu polskiej nauki na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat, wyraźnie widać, że nauka światowa rozwija się jeszcze szybciej, a różnica znacząco się pogłębia. Zwrócono uwagę, że *Projekt*, opracowany przez prof. M. Kwieka przedstawia wiele ciekawych rozwiązań, które zdaniem Rady NCN, stanowią właściwy kierunek potrzebnych do wprowadzenia zmian. W toku dyskusji zgodzono się z postulatami przedstawionymi w *Projekcie*, dotyczącymi m.in.

konieczności wzmocnienia konkurencyjności w polskiej nauce, koncentrowania finansowania na najlepszych zespołach badawczych oraz dążenia do coraz większej doskonałości naukowej. Członkowie Rady NCN poparli również pomysł wzmocnienia pozycji rektorów w polskich uczelniach. Pozytywnie odniesiono się do propozycji zmiany demokratycznego sposobu ich wybierania i wprowadzenia wymogu przeprowadzania konkursów na te stanowiska. Następnie wyrażono aprobatę dla modelu zarządzania szkolnictwem wyższym, w którym finansowane są całe uniwersytety, a nie poszczególne wydziały oraz w którym, parametryzacja dotyczy dziedzin naukowych reprezentowanych w jednostkach, a nie samych jednostek. Pozytywnie oceniono pomysł, by przyznawane kategorie zostały bardziej niż obecnie zróżnicowane. Poinformowano, że podobnie jak autorzy *Projektu*, Członkowie Rady NCN uważają, że dotacje dla uczelni powinny być długookresowe. Dlatego też poparto postulat, by umowy o przydzielanie dotacji z MNiSW były zawierane na okres np. czterech lat, a nie jednorocznie, jak ma to miejsce obecnie. W kolejnej części dyskusji obradujący odnieśli się do słabszych stron propozycji przedstawionych w *Projekcie*. Uznano, że obecny model kształtowania kariery naukowej w Polsce, oparty głównie na zdobywaniu kolejnych stopni i tytułów naukowych, stał się niewydolny. Wyjaśniono, że zaproponowane w *Projekcie* rozwiązania nie doprowadzą do radykalnej zmiany, a przyczynią się jedynie do kolejnej próby jego częściowego zreformowania. Zaproponowano, aby zwrócić się w kierunku większej etatyzacji, np. poprzez ograniczenie liczby stanowisk profesorskich. Dodano, że takie rozwiązanie wymusiłoby rzeczywistą konkurencję. Uznano, że dobrym pomysłem byłoby dążenie do zniesienia tytułu profesora. Wyjaśniono, że nadawanie tytułów profesorów jest rozwiązaniem niespotykanym w świecie. Zaproponowano, aby wprowadzić działania mające na celu ograniczenie znaczenia habilitacji, w uzasadnieniu podając, że w zasadach regulujących konkursy NCN habilitacja i tytuł profesorski nie są brane pod uwagę przy ustalaniu wysokości przyznawanych środków czy wynagrodzeń. Czerpiąc z kilkuletniego doświadczenia, Rada NCN wyraziła przekonanie, że taki system sprawdza się bardzo dobrze. W kolejnej części dyskusji poddano w wątpliwość pomysł podziału uczelni na: badawcze, badawczo-dydaktyczne i dydaktyczne. Uznano, że taki sposób „etykietowania” może okazać się z pewnych względów bardzo niekorzystny. Podano przykład uczelni, które tylko w pewnych dziedzinach będą reprezentowały wysoki poziom, jednak przynależność do niższej kategorii całej uczelni może negatywnie wpływać na rozwój tych „wysepek doskonałości”, poprzez obniżone finansowanie. Ponadto, w toku prowadzonej dyskusji, Rada NCN nie znalazła usprawiedliwienia dla propozycji zawartej w *Projekcie*, dotyczącej wprowadzenia zakazu recenzowania wniosków awansowych lub grantowych przez osoby, które ukończyły 70 lat. Na zakończenie uczestnicy spotkania podkreślili konieczność modernizacji środowiska naukowego w taki sposób, aby stało się ono konkurencyjne i atrakcyjne dla zagranicznych specjalistów, którzy decydowaliby się na prowadzenie badań naukowych i zakładanie zespołów badawczych w Polsce. Podsumowując poinformowano, że pomimo wspomnianych wcześniej uwag krytycznych, ogólny zamiar zaproponowanych w *Projekcie* zmian, uważany jest za krok w bardzo dobrym kierunku. Wyrażono nadzieję, że nowa Ustawa o szkolnictwie wyższym poprawi warunki w których pracują naukowcy w Polsce, przyczyni się do poprawy jakości polskiej nauki oraz w efekcie znacznie poprawi poziom najlepszych polskich uniwersytetów.

Prof. dr hab. Zbigniew Błocki Dyrektor NCN podziękował zgromadzonym za udział w dyskusji oraz sformułowane argumenty, a następnie przekazał, że zostaną one przytoczone podczas tworzenia oficjalnej odpowiedzi na pismo przesłane przez prof. M. Kwieka.

W dyskusji nad powyższym punktem udział wzięli: prof. M. Karoński, prof. K. Nowak, ks. prof. A. Szostek, prof. A. Jarmołowski, prof. J. Kotwica, prof. Z. Błocki, prof. J. Janeczek, prof. S. Lasocki, prof. G. Karch, prof. J. Chudek, prof. M. Żukowski, prof. A. Sobolewski.

Ad. 3. Dyskusja na temat działalności Narodowego Centrum Nauki.

Prof. dr hab. Michał Karoński Przewodniczący Rady NCN zaproponował, aby dyskusja na temat działalności NCN rozpoczęła się od przybliżenia nowym członkom Rady procedury wyboru Zespołów Ekspertów, odpowiedzialnych za ocenę wniosków o finansowanie projektów badawczych w konkursach NCN.

Prof. dr hab. Leszek Kaczmarek Przewodniczący Komisji K-3 poinformował, że wspomniane zadanie będzie jednym z najważniejszych obowiązków nowych członków Rady NCN już na samym początku ich kadencji. Wyjaśniono, że obecnie przyjęte zasady wyłaniania składów Zespołów Ekspertów w głównej mierze opierają się na współpracy Rady NCN z Koordynatorami Dyscyplin,

którzy posiadają szeroką wiedzę o środowisku naukowym, pozwalającą na dobór najbardziej kompetentnych członków ZE. Dodano, że każdy z członków Rady NCN jest odpowiedzialny za jeden lub dwa panele dziedzinowe oraz ściśle współpracuje z Koordynatorem Dyscyplin odpowiedzialnym za konkretny panel. Kontynuując ten wątek wspomniano, że konsultacje dotyczące wyboru składów ZE najczęściej odbywają się w trybie obiegowym (za pośrednictwem korespondencji elektronicznej), a wgląd w dyskusję mają wszyscy członkowie Komisji Nauk Humanistycznych, Społecznych i o Sztuce (K-1), Nauk Ścisłych i Technicznych (K-2) lub Nauk o Życiu (K-3), w zależności od przynależności dziedzinowej danego panelu. Następnie, wstępnie skomponowane składy ZE omawiane są podczas comiesięcznych posiedzeń Komisji K-1, K-2 i K-3 oraz prezentowane wszystkim członkom Rady NCN podczas posiedzeń plenarnych. Podkreślono, że taki sposób pracy pozwala na zachowanie jak największej przejrzystości podczas procesu doboru ekspertów do oceny wniosków w konkursach NCN. Na zakończenie wypowiedzi poinformowano, że jednym z kluczowych celów Rady NCN jest zwiększenie udziału zagranicznych ekspertów w procesie oceny wniosków kierowanych do konkursów NCN.

W toku dyskusji nad tym punktem **członkowie Rady NCN** zgodzili się, że kolejnym, istotnym dla rozwoju Centrum elementem, jest ewaluacja konkursów NCN. Poinformowano, że w najbliższym czasie planowane jest ukończenie i udostępnienie do informacji publicznej bazy projektów NCN, zawierającej szczegółowe opisy prowadzonych badań naukowych oraz spisy publikacji będących wynikiem zrealizowanych projektów. Uznano, że wspomniana baza umożliwi pełniejsze ukazanie efektów badań naukowych finansowanych w konkursach NCN oraz będzie stanowić doskonałe podsumowanie dotychczasowej, ponad pięcioletniej działalności Centrum.

Następnie poinformowano, że **członkowie Rady NCN** w ostatnim czasie zajmowali się opiniowaniem pracy wykonywanej przez tzw. Zespoły stałe, powołane do oceny raportów końcowych z realizacji projektów badawczych finansowanych w konkursach NCN. Przekazano, że ewaluacja tego procesu także będzie istotnym elementem składającym się na ukazanie efektów działalności NCN. Wyrażono przekonanie, że obecnie kiedy oferta konkursowa NCN jest ustabilizowana i zostały ustalone główne kierunki finansowania i rozwoju NCN, będzie można bardziej skupić się na tworzeniu raportów i zestawień dotyczących dotychczasowej oraz bieżącej działalności Centrum.

Kolejnym ważnym elementem działalności **Rady NCN** wskazanym przez kończących swoją kadencję członków Rady NCN, był sposób podziału środków przeznaczonych na finansowanie projektów badawczych, pomiędzy poszczególne konkursy oraz dziedziny naukowe. Wyjaśniono, że na mocy ustawy o NCN, Rada NCN odpowiada za podział środków przeznaczonych na finansowanie projektów badawczych oraz wyznacza obszary priorytetowe badań podstawowych. Dodano, że pierwszy podział środków odbywa się pomiędzy poszczególnymi grupami nauk: nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce (HS), nauk ścisłych i technicznych (ST) oraz nauk o życiu (NZ). Następnie członkowie Komisji (K-1, K-2 lub K-3) odpowiedzialnych za poszczególne grupy, dokonują wstępnego podziału na panele dziedzinowe i prezentują swoje propozycje podczas posiedzeń plenarnych Rady NCN. Wyjaśniono, że wybór obszarów priorytetowych (otrzymujących wyższe finansowanie), odbywa się w oparciu o długie dyskusje na temat nowatorskości, doskonałości naukowej i innowacyjności danej dziedziny. Zaznaczono, że wyznaczanie obszarów priorytetowych badań podstawowych powinno odbywać się w atmosferze bezstronności członków Rady i ze szczególnym uwzględnieniem tego, która dziedzina w danym momencie wyróżnia się największymi osiągnięciami, ocenionymi na podstawie wspomnianych kryteriów.

W dyskusji nad powyższym punktem udział wzięli: prof. L. Kaczmarek, prof. A. Sobolewski, prof. K. Nowak, prof. J. Janeczek, ks. prof. A. Szostek, prof. J. Sztaudynger, prof. Z. Błocki, prof. M. Kossowska, prof. M. Żukowski, prof. S. Lasocki.

Ad. 4. Sprawy wniesione i wolne wnioski.

Dr hab. Oktawian Nawrot poprosił o przedstawienie stanowiska obecnych członków Rady NCN na temat spraw organizacyjnych, związanych z członkostwem w Radzie. Pod dyskusję poddano zagadnienie dotyczące udziału członków Rady NCN w realizacji grantów NCN.

W toku dyskusji nad tym punktem wyjaśniono, że członkowie Rady NCN mogą prowadzić w roli kierownika projekty badawcze finansowane ze środków NCN, jeśli przyznanie grantu nastąpiło przed powołaniem go na członka Rady NCN. Powołani członkowie Rady nie mogą natomiast ubiegać

się w roli kierownika projektu o finansowanie nowych projektów badawczych. Omawiając ten temat przytoczono również zapisy dotyczące zasad etycznych obowiązujących członków Rady NCN oraz członków Zespołów Ekspertów NCN.

Prof. dr hab. Michał Karoński Przewodniczący Rady NCN na zakończenie spotkania pogratulował nowym członkom Rady NCN powołania w skład Rady. Przekazał również, że Narodowe Centrum Nauki składa się z dwóch głównych organów, którymi są Rada NCN i Dyrekcja NCN oraz zaapelował, aby nowi członkowie Rady pozostali aktywni i żywo zaangażowani we wspieranie Centrum w realizacji zarówno bieżących zadań, jak i nowych inicjatyw. Następnie podziękował wszystkim członkom Rady oraz pracownikom Centrum za dotychczasowe zaangażowanie i pracę na rzecz kształtowania polskiego systemu grantowego w zakresie badań podstawowych oraz życzył dalszych sukcesów w działalności Narodowego Centrum Nauki.

Na tym spotkanie zakończono.

Prof. dr hab. Michał Karoński

Przewodniczący Rady NCN

Opracowanie:
Kancelaria Rady Narodowego Centrum Nauki

Załączniki:
Lista obecności.